

- Nora: Unge funksjonshemmede har gjennomført en undersøkelse for å finne ut hvordan transpersoner som også har en funksjonsnedsettelse eller kronisk sykdom opplever møtet med helsevesenet og møtet med samfunnet. Dette er tredje av fire episoder i serien *Trans og funkis*, og i denne episoden skal vi snakke om negative møter med andre mennesker og det å tilhøre flere minoriteter. I denne episoden kommer vi til å snakke litt norsk og litt engelsk. Mitt navn er Nora Thunem, jeg er helsesrådgiver i Unge funksjonshemmede har jeg Suzann Gaber, du er spesialpedagog. Og så har jeg også med meg Newt Petride, og du er kjønns mangfoldsrådgiver. Og begge jobber i Skeiv Verden.
- Suzann: Det stemmer.
- Newt: Ja.
- Nora: Velkommen. Tusen takk for at dere er her.
- Suzann: Selv takk.
- [flere ler]
- Nora: Kan ikke dere starte med å fortelle litt om hvem Skeiv verden er, og hva dere jobber med i Skeiv Verden?
- Suzann: Ja, det kan vi. Jeg er jo, som du nevnte ... har bakgrunn som spesialpedagog, men har blitt ansatt som pedagogisk rådgiver for å jobbe rettet mot unge i skolen. Så det er jo primært min jobb innenfor det, og kompetanse, men også individuell rådgivning, som vi alle tilbyr i en eller annen grad, tror jeg. Vi i Skeiv Verden er en nasjonal organisasjon for det vi kaller skeive minoriteter. Så det er da skeive med flerkulturell bakgrunn eller andre religioner eller etniske tilhørigheter og så videre, enn det du finner i majoriteten. Vi jobber egentlig på flere arenaer. Som jeg nevnte så jobber jeg innenfor skole. Vi har møteplasser, som Newt egentlig kan fortelle mer om etter hvert, siden de er en av de som driver dem. Vi har et helsetilbud med et helseteam som jobber fra et flerkulturelt og skeivt perspektiv. Det er psykologer, altså. Hva mer? Har du noe input, Newt, som jeg glemmer nå på stedet?
- Newt: Yes, we also have an extension to the competency team that you, Suzann, is working on, that is more targeted or curated towards asylum centers and Voksenopplæring, where we share information both with residents at mottak, but also employees about intersectionality and what it means to

have multiple minority identities. And a little bit more on the meeting places, since I work in that aspect. We have a youth group that is for people between 13 and 26 years old. We have FOLK-group, which I am responsible for, and it's a group for queer women and trans people with minority backgrounds. And we also have something called Skeiv kafé.

While ... Youth group and FOLK-group meet every second week, and they have activities that is a mix of fun and creative activities, but also some workshops and educational activities. And then we also have in the meeting places something called Skeiv kafé, which is an open dinner offer every Thursday, where we have volunteers and employees cooking, and then people show up to eat together, and it can vary from just a family dinner environment to having a full-on runway going on the side. So, it's a mix of a lot of different things in Skeiv Verden.

Nora: Wow. Ja, det er det virkelig. Dere driver med utrolig mye forskjellig spennende å høre om. Men kan dere også bare forklare, kort fortalt, hva er en minoritet? Hva vil det si å tilhøre en minoritet?

Suzann: Jeg føler jo kallet til å svare, siden jeg jobber med å snakke om det her, kanskje litt for mye, for det går på automatikk. Men en minoritet handler jo rent sånn definisjonsmessig om å være i mindretall, og det er jo veldig sånn, hva skal jeg si, et vakuum hva det betyr, men i praksis så vil jo det si at man har andre bakgrunner, andre behov, og blir møtt på forskjellige måter i samfunnet. Så det er liksom den sosiale modellen på minoritet jeg liker å tenke. Man kan være i mindretall etnisk, religiøst ... man kan være nasjonal minoritet, altså, at man ikke er innvandret, sånn som folk som er samiske. Man kan være en del av en språklig majoritet og en kulturell minoritet, altså, man kan jo også være majoritet og minoritet samtidig, og det liksom liker jeg å poengtere også i forhold til det, at det er jo ofte innenfor forskjellige arenaer at man er det ene eller det andre. Så vår målgruppe er i stor grad religiøse og kulturelle minoriteter, som regel innvandrede, enten førstegenerasjon eller andre. Ja.

Nora: Og som dere snakket om litt innledningsvis så kan man jo også tilhøre flere minoriteter. Én av de tingene vi har undersøkt er hvilke erfaringer folk har med å møte negative holdninger fra andre. Og jevnt over så opplever transpersoner som også har funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer flere negative møter med andre mennesker, sammenliknet med transpersoner som ikke nødvendigvis har funksjonsnedsettelse eller kroniske sykdommer. Godt over halvparten i undersøkelsen vår har for

eksempel blitt møtt med mindre respekt enn andre, de har opplevd at folk ikke tror du er flink, eller at andre tror de er bedre enn deg. Og så vet vi jo at både funksjonshemmede som gruppe og transpersoner som gruppe hver for seg kan møte negative holdninger, men det virker her kanskje litt som at det å tilhøre begge disse gruppene gjør at man blir ekstra utsatt for å møte negative holdninger og oppførsel fra andre. Så ut ifra deres erfaring i Skeiv Verden, er det sånn at det å tilhøre flere minoriteter gjør en mer utsatt for negative opplevelser og møte med andre mennesker?

Newt:

Yes, I want to take us a little bit ... to start with more theory around it. Because we base a lot of our work in Skeiv Verden on the theory of intersectionality and the framework of intersectionality that was proposed and coined as a term and a framework first by Kimberlé Crenshaw in 1989. And then after Kimberlé, many social anthropologists and psychologists have developed the framework further and analyzed how it can work, how it can look like for different minorities, because Kimberlé based it on her experience as ... and what she saw happening among black women in the US, but it can be transferred to virtually any person who holds multiple minority identities. And according to the theory ... it's something that we also see in praxis every day at our work. Usually people who hold more than one identity markers that put them in different minorities can often experience that they don't belong anywhere, and the easiest example to understand that will be ... for example, a transperson that comes from a country outside of Norway ... most of the time we see that they experience that they don't feel belonging or acceptance within their cultural community in Norway.

But at the same time, they don't find acceptance or belonging in the trans... majority transcommunity in Norway, because they are either too queer to be in their cultural community, or they are too ethnic to be in the transcommunity. And that is not necessarily all the times in an active way of feeling excl... it's not necessarily an active way of feeling excluded or being excluded, but it can be a variety of microaggressions, that at the end of the day make you feel that you don't have the energy to try and be part of either communities. And by losing access to these communities, people lose access to information, access to resources, access to a network that can support them.

Nora:

Mm. Og mikroagresjoner, kan du forklare kort hva det er?

- Newt: Yes, microaggressions can be defined as a group of behaviors that you can receive or you can enact towards others, that are of the ... sort of the things that you have mentioned earlier about getting this feeling that others think that they are better than you, or that they are sometimes condescending towards you because they think that you don't know enough, and they are there help you, without you having asked for that help for example, or acting in ways towards you that are based on misconceptions or stereotypes they have for you, based on one of your identities.
- Nora: Mm. Noe av det vi ofte ser her i Unge funksjonshemmede er at man kan bli pratet til med babyspråk, selv om du absolutt ikke er en baby, [ler] eller at man møter veldig lave forventninger. Og det tenker jeg jo er typisk sånne mikroaggresjoner, da. Suzann, du skulle si noe?
- Suzann: Ja, jeg ville egentlig bare legge til på det Newt allerede sa, som egentlig var veldig godt formulert, at en viktig skilnad med mikroaggresjoner, litt som dere har vært inne på, er jo det at det vanskelig å sette fingeren på. Det er vanskelig å bli hørt på, spesielt når du er sårbar, som man gjerne er hvis man er flere ... en del av flere minoriteter. At det også er det ofte som står i veien for at man får gjort så mye med det eller at vi ... jeg liker veldig godt at vi jobber på en måte hvor vi prøver å anerkjenne mikroaggresjoner for den aggresjonen det er, og hvor mye det kan påvirke helse og trivsel og rettigheter og alt vi er innom nå, da. At det er i det små. Det er, som du sa, babyspråk og sånne ting, undervurdering, at man ikke får oppgaver man egentlig er helt kompetent på på en arbeidsplass. Hvis man er åpen om sine diagnoser eller er synlig i sine diagnoser, og kjønnsidentitet, så ... ja.
- Nora: Men hvis man trekker det litt til det vi ser i den undersøkelsen med at man gjerne opplever flere eller større grad av negative møter med andre når du tilhører flere minoriteter, det kan jo kanskje ha noe med det at du møter mikroaggresjoner både for funksjonsnedsettelsen sin og for kjønnsidentiteten sin, tenker jeg, da. Eller hva tenker dere om det?
- Suzann: Absolutt. Det er liksom interseksjonalitet det du beskriver, i sin essens, sånn som Newt tok oss igjennom, med opprinnelsen til ordet, men også hvordan det blir brukt, er at interseksjonalitet, og måten vi jobber med det, er også derfor jeg søkte meg inn til denne jobben, fordi jeg liker at vi jobber fra et interseksjonelt perspektiv, som en linse, å se mennesker for de komplekse identitetene de har, både på godt og vondt. For det er ikke

bare ... jeg ser på det som en ressurs også noen ganger, personlig, men ja, det er absolutt sånn at jo mer ... jo flere minoriteter du er en del av, jo mer sårbar er du for å bli utsatt på flere fronter. Og opplever det som heter minoritetsstress, da, og mikroagresjoner er en stor del av minoritetsstress, og det påvirker jo, ja, som sagt, livskvalitet, som dere har fått høre i undersøkelsen. Og så opplever jeg at transpersoner innenfor den skeive bevegelsen er enda mer utsatte for det. Ja, absolutt.

Newt:

I just wanted to elaborate a little bit more on things that we have all mentioned about minority stress, and these microaggressions, how they can affect people with multiple minority identities, and in the case that we are talking more specifically about transpeople ... I don't know the English term, funksjonshemmede transpeople. So, a lot of the time, these microaggressions, as Suzann mentioned, is difficult to pinpoint and say: "Oh, this was discrimination", or: "This was that." So, a lot of the times we sit with these feelings that something is wrong in this interaction, but I don't know exactly what, and when you compile these interactions in the everyday life, they can often result into self-doubt and feeling that you are not enough and maybe people are right for talking to you that way. And that it's normal that they talk to you that way because you have this identity, so it's okay. And then it becomes even more difficult to identify them, and even more difficult to keep your self-worth and understand the suppression between who you are, and that people see you as.

Nora:

Mm. Så man internaliserer det på en måte og begynner å tro på det. Mm. Men en annen ting som vi også har sett, da, det er ikke bare dette med respekt og at folk oppfører seg som de er bedre enn deg og sånn, men vi spurte også om opplevelser med krenkelser, trussel og vold, og igjen så ser vi at transpersoner som også har funksjonsnedsettelse eller kroniske sykdommer jevnt over opplever mer krenkelser, trusler og vold sammenliknet med andre. For eksempel har litt over tre av fem opplevd å bli krenket eller truet personlig. Nesten syv av ti har opplevd at andre har brukt krenkende eller truende fakta mot dem og to av fem har opplevd at det har blitt skrevet krenkende eller truende kommentarer om dem på internett. Er det her noe dere kjenner igjen fra deres arbeid i Skeiv Verden?

Suzann:

Ja, dessverre, holdt jeg på å si, at det er synd å si at det absolutt er noe som vi ser hos våre medlemmer, og som jeg som spesialpedagog observerer i de som er mer sårbare, da, uavhengig av kjønnsidentitet

også. Jeg tror en refleksjon, som bare kom til meg mens du pratet, var at vi ... [kremter] Unnskyld. Jeg ser noen ganger på det norske samfunn sånn sosiologisk litt som et veldig normativt samfunn. Det er vanskelig å skille seg ut, kanskje i forhold til andre land, i forhold til variasjon og mangfold. Det blir bedre. Det har blitt bedre siden jeg var liten også. Jeg har troen på at man vil at det skal være greit å være mangfoldig, men vi som har en tendens til å sammenlikne ting opp mot hva som er normalt og ikke, sånn at jo mer man er utenfor normalen som en minoritet, ser jeg hvert fall en tendens på at man på en måte blir en slags fair game, da, for folk som da har dårlig intensjoner rett og slett, altså, som de som hetser, trakasserer, og så videre.

Det er jo basert, tenker jeg, da, hvert fall mye på stereotypi og at man ikke er så veldig god på å vise mangfold i kjønnsidentitet i Norge, og at man jobber med saken, men at det absolutt er mye vi kan gjøre bedre for at man kan se variasjonen innenfor det skeive og innenfor transidentiteter, og at stereotypiene ikke får lov til å blomstre basert på feiloppfatninger og eksotifisering og misrepresentasjon i kultur tidligere, hvor liksom både de som er funksjonshemmede og de som er transpersoner kan se seg selv portrettert som, ja, noe negativt, da, som raringer, som skrullinger, som det utenfor det normale, som skurken i filmer, altså, det er ting som spiller inn på vår oppfatning av hverandre. Og det igjen da gjenspeiles i hvordan våre medlemmer eller de vi møter i skoler omtaler eller føler seg omtalt, da, rundt den gruppen du snakker om. Så det ... ja.

Newt:

What I also see a lot through ... because part of my work in Skeiv Verden is to provide practical support and guidance to people when it comes to anything bureaucratic processes in Norway. So, oftentimes I see that it is a group of people that from the get-go receives more discrimination, more cases of being violated or harassed, and at the same time, the system is not recognizing this, the intersectionality and the ... how their identities overlap. So, we do experience more harassment, and at the same time we experience many more struggles in reporting those incidents and getting follow-up, so we fall through the system, which can then again make us even more vulnerable to receive even more. And my kind of understanding, or the way I am understanding it more, and analyzing it or ... why it's happening is that there is a red thread in all of these incidents. Usually it's the Norwegian system coming from a point of view that things in Norway are better than wherever you came from,

so you should be thankful instead of asking for more. Which is very unfortunate, but it's making the situation even more difficult to navigate.

Nora: Ja, og det kan jo vi kjenne oss igjen i her også, hvert fall delvis, for en av grunnene til at jeg gjennomførte den undersøkelsen var fordi at det fantes ikke noen tall på det fra før. Jeg kunne hvert fall ikke finne noen ting. Og alle livskvalitet og levekårsundersøkelser som vi baserer mye politikk på, de inkluderer ikke interseksjonalitet, da, de inkluderer ikke ... og som du sier, ser ikke på overlappet mellom ulike minoritetsgrupper.

Suzann: På det du sier så bare kjente jeg igjen at da jeg skulle ... da jeg studerte spesialpedagogikk i 2015-2018, og skulle skrive bachelor om minoriteter, altså, jeg var interessert i hvordan det var å være minoritetsforelder i skolen da på det tidspunktet, så var det en grov mangel på kilder, rett og slett. Det er en kompetanse... et kompetansebehov og det er også via undersøkelser. At man tar seg bryet med å lage disse undersøkelsene som går på tvers av identiteter på det interseksjonelle, da, sånn som da trans og funksjonshemmet for eksempel eller sånne ting. Og det gjør at de av oss som vil gjøre det bedre, eller møte folk bedre, ikke finner innhold til hvordan man kan gjøre det så lett, eller innhold om hvordan folk har det, da, uten å måtte spørre direkte og ... ja. Så ...

Nora: Og det leder meg rett og slett rett over på neste spørsmål. Hva tenker dere man kan gjøre for å redusere disse negative møtene?

Suzann: I kompetanseprogrammet, eller liksom der jeg jobber, jeg ser det veldig fra sånn lærerperspektiv, merker jeg, men det er liksom ... jeg liker å møte fordommer med kunnskap i første ledd. Så som jeg sa nettopp, da, apropos det, er mer kilder og mer investering fra det offentlige eller hva det skal være. Regjeringen eller den som har lyst, da, i faktisk håndfast materiell, enten det er, ja, å belyse ting som allerede finnes bedre og ta det inn i offentlige biblioteker og sånne ting, eller at det er lett tilgjengelig, for lavterskel er det som trengs, hører jeg fra egentlig alle fagpersoner jeg møter og individer. Så det er kunnskap for min del, og så er det å anerkjenne at det skjer. Ikke feie det under teppet. Vi har mandater i skoler og i diverse instanser om hvordan man skal følge opp mobbing og trakassering og denne type ting som kommer frem, så at man faktisk gjør det man er pliktig til å gjøre. For jeg opplever dessverre at mye sklir ut i prosessene i byråkratiet og så videre, og så skylder man på omstendigheter. Men da på en måte fortsetter jo denne effekten. Og det

påvirker jo liv og mennesker. Det er ikke bare tall. Var det en ting til jeg skulle si, men den sier jeg når jeg kommer på den, for den forsvant. [ler]

Newt:

I think I agree with Suzann that especially the specific aspect of sharing knowledge, that Suzann works on with the next generation basically, teaching young people how to overcome these challenges, and what systemic changes has to happen for a truly equitable society, is a big part of working towards reducing these experiences. But at the same time, I also feel that a lot of the time, us activists, we expect change to come from one day to the next. And that's usually not the case. It might be that our generation never gets to see the world as we imagine it to be best, so I'm also very concerned on the: "Okay, but what do we do in the meantime?", because until we get there, and we are working towards that, there are still people receiving these types of behaviors, and this discrimination, and going through daily challenges, not because of their identities, but because of how people perceive their identities. So, I also think it's important to create spaces where people can talk about these experiences and find support with each other and understand and see that they are not alone in this. And by coming together and talk about it ... first of all, they might be able to make plans of how to factually combat it, but at the same time also have some fun while doing it.

Nora:

Mm. Ja, at man på en måte må jobbe litt i to løp. At man må både jobbe med det som skal være veldig langsiktig, med holdningsendring i samfunnet, sånn jeg forstår det, da. Hvis det ... hvis jeg forstår det riktig. [ler] Men også jobbe med de tilbudene her og nå til de som opplever og står i det her og nå.

Suzann:

Og på her og nå ... Stemmen min svikter i dag, men ... ja. Og på her og nå så er jeg helt enig med Newt at det ene kan ikke eksistere uten det andre, og ikke på bekostning av hverandre heller. At man kan fint få til begge to parallelt, med så mange organisasjoner, sånn som dere og oss, og som jobber rettet mot disse gruppene, enten interseksjonelt eller spesifikt. Jeg savner også generelt i samfunnet bedre varslingsystemer slik at man faktisk blir hørt, da. At enten det er via politiet eller det er på arbeidsplasser eller det er der man bor i et asylmottak, eller noe som er organisert av noen andre. Institusjoner og sånn. At man på en måte gir trygghet til disse individene på deres premisser, hva de trenger, ikke hva man synes at de trenger. Og at man føler at: «Okei, jeg har opplevd noe, jeg vet hvor jeg skal gå med dette sånn at jeg hvert fall føler meg hørt», fordi det å føle seg hørt er så forebyggende for det mentale og

helsemessige ved det her, da. Og som Newt sier, det å kunne på en måte være sammen om å stå i det sårbare på møteplasser eller i veiledninger eller sånn som vi merker at våre medlemmer har veldig god nytte av. så solidaritet, da.

Og det ... bare sånn avslutningsvis vil jeg si at det også forebygger at folk faller ut, hvor ... jeg er jo på en måte funksjonsvarierte selv, og har kjent på det å være sårbar for at det er nok å stå i det man har av utfordringer allerede, og at mikroagresjoner eller minoritetsstress og sånn, det kan bli for mye og da faller man ut av jobb eller av samfunn, og da ... å jobbe forebyggende er alltid best, da, sier jeg som spesialpedagog, men ... [ler]

Nora:

Ja, det er kjempeviktig. Og så lurer jeg bare på ... nå har vi vært lite grann inne på det med å starte tidlig, at man skal ... at ... altså, den neste generasjonen også skal vokse opp i et samfunn med litt mer åpne holdninger, eller som er mer åpent, og det minner meg på en annen ting som vi fant i den her undersøkelsen, som jeg gjerne vil diskutere med dere. For vi ser det at de her negative holdningene til transpersoner, generelt, men også da transpersoner som har en funksjonsnedsettelse eller en kronisk sykdom i tillegg, de begynner tidlig ... altså, i ung alder. Og det er hele 94 prosent i den undersøkelsen her som rapporterer om at de har opplevd mobbing på barn- og ungdomsskolen. Som er et utrolig høyt tall. Og så er det 65 prosent som rapporterer å ha opplevd mobbing på videregående. Det er i tillegg ganske mange som fortsatt opplever mobbing i dag. De tallene her er ... for denne gruppen er altså høyere enn det er for transpersoner, men det er også veldig mye høyere sammenliknet med tall for cispersoner. Og har dere noen tanker om hvorfor så mange opplever mobbing? Og kanskje egentlig ... når 94 prosent har opplevd mobbing på barne- eller ungdomsskolen, hva må skole og samfunn gjøre annerledes, tenker dere?

Suzann:

Ja, skole og samfunn, da hopper jeg på, for det er virkelig noe jeg brenner for. Men, nei, jeg synes det er fryktelig trist å se, men jeg er dessverre ikke overrasket at tallene øker såpass, men det er proporsjonelt med flere minoriteter med sårbarhet. Jeg tenker jo, som jeg var inne på tidligere, at skolen har allerede et ansvar for å følge opp dette her. Jeg vet fortsatt ikke, selv om jeg har jobbet i skole, hvorfor ting skal ta så lang tid eller forsvinner inn i prosessen, men jeg tenker at man faktisk følger opp en sak fra start til slutt, og tilbake til forebyggende, da, jobber med holdningene i klasserommene fra tidlig alder, ikke da fra tidligere når du

møter dem, men at vi møter dem tidlig i barnehagen om hvordan vi møter annerledeshet, hvordan vi møter mangfold, hvordan vi er enige om å være uenige. Altså, sånn holdning på det liksom barnehagenivået, hvor vi skal lære oss å være mennesker sammen. Jeg tror mye kommer fra å gi unge, som etter hvert blir mobbere eller som ikke ... altså, de som er den som trakasserer, da, at muligheten til å lære seg hvordan de skal være et godt medmenneske, for det er nok noe som har sviktet der også, at folk vet ikke hvordan de skal møte, ja, annerledeshet eller ting som forstyrrer, de synes det er spesielt å se på, som vekker noe i dem og de reagerer med å angripe noen, altså, da ved å, hva skal jeg si, drive med skjellsord eller med aktiv mobbing eller ... ja. Så jeg tror at her er det noe med å bygge sosial kompetanse.

Vi gjør det for lite, synes jeg, i skolen og i barnehagen. Vi vil, vi har veldig gode mål i læreplaner, og det er en aktiv del av dialog... altså, diskursen, men i praksis, da, gi lærere og ansatte de ressursene de trenger for å kunne følge opp også, og gjøre den opplæringen og dannelsen, da, som også er en del av skolen. Og også på en måte gjøre et poeng av å invitere oss eller andre organisasjoner som jobber med mangfold og vise at: «Her på skolen så synes vi det og det og det.» Det skal være rom for alle og det skal være slik at kanskje elevene ser det i praksis også, ikke bare når det er relevant i uke seks i helseuker, eller sånne ting, men at dette er en gjennomgående kultur, da. For å runde av så er det jo det at skolen skal gjenspeile samfunnet. Det er jo det de skal læres opp til, er: «Hvordan skal vi være mennesker etter hvert når vi skal ut i den vide verden?», og da må skolen vise at ... prøve å reflektere så godt de kan, da, hvordan man ønsker det.

Newt:

I want to add something, because I agree with what Suzann has said, especially referring back to what you said just now about the school being a reflection of the general society, and I ... it's a problem that I think ties into a lot of different things, not only bullying in schools. It's the way that society and the systems around us are giving consequences. It's usually in a very harsh way, so we often see these excuses being made because: "Okay, but let's say George is a good kid, and we should then stop ... or limit his possibilities in the future by having an official report against bullying?" So, we end up not addressing it, because if we address it, the consequences are far too heavy. And we also see ... the reason I say it's a general problem I see, we also see it a lot in cases of for example rape perpetrators. We always think: "Oh, but he has a family, and he has been a good citizen, and we should then do something

because it's just one wrong thing". When the consequences are so heavy, we are afraid to enact them, so we do nothing, and there are no consequences.

Nora: Så øker kanskje da aksepten for det, eller man tenker at det er mer akseptabelt enn det det egentlig er.

Newt: Yeah, exactly.

Suzann: På det du sa nå, Newt, så kom jeg også på at jeg har merket at det er en berøringsangst hos ansatte i skolen rundt mye tematikk som går rundt ... eller som involverer det vi snakker om nå. Vi vet ikke hvordan vi skal snakke om x eller y, og de vil veldig gjerne ... jeg ser veldig mye gode intensjoner, men da blir man litt handlingslammet, og så tenker man at man skal etterspørre mer kompetanse, eller bli bedre på det, og så går jo tiden og det har en effekt på folk. Så tilbake til noe jeg nevnte i stad, da, gi lærerne eller ansatte, eller de som er i kontakt med disse menneskene, da, det de trenger for å kunne føle seg trygge på å si: «Sånn snakker vi ikke her.» For det virker ... det er mye usikkerhet, merker jeg, hos mange på at de ikke vet hvilken makt de har eller ikke og hvor mye de tør eller ikke. Så ... ja.

Nora: Det kjenner vi oss veldig igjen i her også, at man er så redd for å si noe feil at man ender med å ikke si noen ting, og så går det forbi i stillhet. Men jeg ser tiden løper fra oss her, så vi må begynne å runde av, men nå har vi jo snakket mye om det som er litt dystert og litt kjipt egentlig, men kan ikke dere også fortelle litt om positive sider som ... av det å tilhøre en minoritet?

Newt: I think, for me, being part of some ... or holding some minority identities, being trans, being not from Norway, not speaking the language very good, and in my journey of accepting the fact that I have ADHD, the positive is everything. [ler] It's ... I wish it wasn't this way, but this identity has forced me to learn more about myself and see who I am, made me realize even more the importance of selfcare and joy, and prioritize those things in my life. So, for my part, I see my minority identities as a powerful tool towards being happy.

Nora: Fantastisk.

Suzann: Jeg må si meg enig med Newt, at jeg har hatt en ... jeg tuller ofte med at jeg er minoritet på mange fronter. Jeg er liksom minoritet i skeivhet,

tuller jeg med, da. At det at man er panfil eller man er liksom det, eller at jeg er kvinne eller at jeg er annengenerasjonsinnvandrer eller at jeg er muslim, og så videre, og så videre. Og det har egentlig jeg alltid likt litt, at man ikke helt kan plassere meg, men at jeg også kan hente ressurser fra de forskjellige minoritetene inn i hverandre. Og at for meg så har det vært en berikelse. Jeg har likt det og jeg har hentet mye glede fra det, og det er mye tilhørighet å finne i det å være minoritet også fordi man er ikke alene bare fordi man er minoritet, sånn at det finnes andre som deg, og når du finner dem så er det så mye å hente, da. Det er også det som jeg har skjønt gjør meg god i jobben min, som er å forstå seg på andre. Det betyr ikke at jeg på en måte er fra samme bakgrunn som dem, men jeg vet hvordan det er å være annerledes, sånn at det er liksom det interseksjonelle perspektivet igjen, at man kan bruke det som en linse, da. Det setter jeg veldig pris på.

Nora: Fantastisk. Og det her skal vi faktisk snakke en del om i neste episode. Da kommer det to nye gjester og vi kommer til å diskutere hvilke tanker man har rundt egen kjønnsidentitet og egen funksjonsnedsettelse. Så da må jeg bare få si: «Tusen hjertelig takk», til Suzann og til Newt for at dere kom og delte erfaring og kunnskap med oss. Det var utrolig lærerikt.

Suann: Takk for at vi fikk komme. Det var veldig gøy.

Newt: Thank you very much for inviting us, it has been a really nice experience.

Nora: Så bra. I denne episoden så har vi sammenliknet tall fra *Trans og funksjonsundersøkelsen* med tall fra *rapporten Seksuell orientering, kjønnsmangfold og levekår*, skrevet av Anderssen, Eggebø, Stubberud og Holmelid fra 2021.